

който тогава билъ сжщо български. Призренъ, Скопие и Велбждъ съ всичкитѣ имъ епархии влизали сжщо тѣй въ границитѣ на българското царство²³.

Калоянъ отъ своя страна ималъ не по-малко причини да желае миръ съ гърцитѣ, защото тѣкмо тогава волинскитѣ князъ Романъ Мстиславовичъ навлѣзълъ въ Молдова (въ 1202 г.) и по такъвъ начинъ принудилъ куманитѣ, българскитѣ съюзници, да оставятъ за известно време империята на мира²⁴. Отъ друга пѣкъ страна, отъ западъ заплашвалъ България маджарскитѣ кралъ Емерихъ, който успѣлъ да отстрани отъ сръбския престолъ Стефана, Немановия синъ, и на мѣстото му да постави брата му Вълкана, а самъ си присвоилъ титлата „rex Serbiae“. Като поводъ за скарване съ България послужило обстоятелството, че областитѣ край Дунава и Морава, които Бела III бѣ завоювалъ въ 1183 год. и които само преди две години бѣха повѣрнати на Исака като зестра на жена му, следъ смъртъта на императора пакъ били завзети отъ маджаритѣ. Калоянъ отъ своя страна настоявалъ да му се върнатъ тѣзи петъ епархии, като изтъквалъ, какво още отъ времето на Мортгона до 1018 г. тѣ сж влизали въ състава на България, а пѣкъ и до 1183 г. на тѣхъ винаги се гледало като на една сжществена частъ на Българското царство. Въ 1208 год., когато Емерихъ билъ изпратилъ войската си, съставена предимно отъ кумански наемници, на помощъ на чешкия кралъ Пшемисль Отокаръ I, съюзникъ на римския императоръ Отонъ IV въ борбата му съ Филипъ Швабски, Калояновитѣ орди нахлули въ владенията на маджарския васалъ Вълкана, при което куманитѣ извършили въ Сърбия сжщо такива жестокости, както и братята имъ подъ маджарско знаме въ Тюрингия. Тѣй отпочнала войната, която се завършила съ тържеството на Калояна; въ 1204 год. Нишъ и Браничево били отново подъ негова власт²⁵.

Намирайки се въ такова положение между Византия и Маджарско, Калоянъ схваналъ, че е необходимо за него да бжде призната царската му титла. Понеже това било невъзможно да се получи въ Византия, то той, по примѣра на предишнитѣ царе, чиито дѣла били още прѣсни въ паметъта, се обърналъ къмъ папата. Още братята му Асенъ и Петъръ гонѣли сжщата целъ, но поради многобройнитѣ врагове не могли да изпратятъ пратеници въ Римъ, а опитътъ имъ съ Фридрихъ I не сполучилъ²⁶. Калоянъ три пѣти се опиталъ въ 1197 г. да изпрати пратеници при папата, но поради враждебността на маджари и византийци винаги несполучливо.

И привсе това Инокентий III дочулъ за това нѣщо. Въ 1200 год. неочаквано пристигналъ въ Търново единъ папски нунций—грѣцкия униятски свещеникъ Доминикъ отъ Бриндизи. Подозрѣнието, съ което се отнасяли къмъ него като къмъ грѣкъ, скоро се обърнало на довѣрие. Той донесълъ съ себе си едно папско писмо (отъ 14 декемврий 1199 г.). Инокентий узналъ (тѣй пишелъ той въ писмото си), какво Калоянъ произхожда отъ старъ, благороденъ римски родъ, а затова иска сега отъ него незабавно на дѣло да докаже преданостъта си къмъ римския престолъ. Хитриятъ българинъ съ удоволствие използвалъ този случай. Но и при все това той задържалъ пратеника при себе си почти цѣли две години. Само когато при сключването на мира съ гърцитѣ (1200)²⁷ не можалъ да се сдобие съ признание на царската си титла и патриархата, той изпратилъ Доминика обратно. Въ отговора си до Инокентия дава изразъ на радостъта си, че Богъ напомня за произхода и родината му²⁸, но искалъ отъ папата заедно съ приемането му въ лоното на римската църква, и императорска корона, както това е ставало и съ предишнитѣ царе. На 4 юлий самъ архиепископъ Василий заминалъ за Римъ, не само за да повтори молбата за короната, но още и да изходатайствува да се учреди и патриархатъ, следов., въпросътъ се слагалъ да бжде призната не само държавната, но и църковната самостоятелност. Василий, обаче,